

**Stabbursdalen
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Fylkesmannen i Finnmark
9815 Vadsø

Besøksadresse
Stabbursnes
9710 Indre Billefjord

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 77
fmfipostmottak@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/stabbursdalen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler Karoline Salmila

Vår ref. 2018/2055-0 432.3

Deres ref.

Dato 11.05.2018

Uttalelse til høring om ekspertutvalgets forslag til ny Regionreform - vurdering av nye oppgaver til fylkeskommunene

Stabbursdalen nasjonalparkstyre kommer med en uttalelse til denne høring. Høringsfristen gikk ut 9. mai 2018. Forsinkelsen for sen levering av uttalelse skyldes administrative utfordringer.

Forvalter på forståelse for forsinkelsen og at høringen blir tatt inn til vurdering i saken.

Forsinkelsen beklages.

Med hilsen

Karoline Salmila
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Uttalelse fra Stabbursdalen nasjonalparkstyre til høring om ekspertutvalgets forslag til ny Regionreform – vurdering av nye oppgaver til fylkeskommunene

Ekspertutvalget har hatt svært kort tid på rapporten, og involvering av berørte parter har vært svært mangelfull. Det foreslås endringer som berører nasjonalparkstyrene direkte, men styrene er likevel ikke med på listen over høringsparter.

Nasjonalparkstyret støtter utvalgets konklusjon om at ordningen med lokale nasjonalpark-/verneområdestyrer med forvaltningsansvar av lokale verneområder bør videreføres. Dette ut fra at denne forvaltningsmodellen har vist seg å ha god lokal forankring, god bruk av lokalkunnskap og økt dialog med ulike interesser. Modellen med lokalt nasjonalparkstyre hvor kommuner, fylkeskommuner og Sameting er representert har gitt en mer helhetlig lokal forvaltning med økt fokus på det enkelte verneområdet. Dagens ordning med at nasjonalparkstyrene konstituerer seg selv bør beholdes for å sikre sterk lokal forankring i forvaltningen.

Lokal tilknytning er viktig. Verdiskaping i tilknytning til verneområda er avhengig av et godt samspill mellom verneområdeforvaltninga og kommunene, da det er kommunene som er planmyndighet for de juridisk bindende arealplanene som styrer arealbruken rundt innfallsportene til verneområda.

Endringsforslaget for at styret skal ledes av fylkeskommunen er ikke nærmere utdypet og grunnlagt. Forslaget om at styrene skal ledes fra fylkeskommunen kan virke motsatt av intensjonen om at oppgaver bør legges så nært innbyggerne som mulig. Avstanden til brukerne kan øke. Nasjonalparkstyret er uenig i at det skal gis føringer om at styrene bør ledes av fylkeskommunen. Stabbursdalen nasjonalpark ligger i et stort fylke hvor fylkeskommunens representant nødvendigvis ikke har spesiell lokal tilknytning til, og kunnskap om nasjonalparken og kommunene.

Oppgaver som krever politisk skjønn skal legges til folkevalgte organ er allerede iverksettes ved at nasjonalparkstyret består av folkevalgte representanter fra hver kommune, Sametinget og fylkeskommune med areal innen verneområda. Kandidatene er det kommunene og fylkeskommunene selv som har valgt, slik at det bare er den endelige sammensetningen med fordeling på faste representanter og vararepresentanter som er oppgaven til oppnevningsorganet.

Dagens nasjonalparkstyre har fått sine mandat delegert fra statlig nivå, og generelt har styrene i stor grad klart å forvalte dette ansvaret på en god måte. Samtidig har man i saker som krev politisk skjønn greidd å fange opp lokale forhold og lagt til rette for verdiskaping. Ansvar for ei bærekraftig forvaltning av arter og nasjonale verneområde i et langsiktig perspektiv tilsier at det bør være et statlig ansvar å opprettholde et naturfaglig kompetansemiljø som støtter disse oppgavene i framtida. Det bør ikke være opp til et regionalpolitisk skjønn i hvilken grad man skal sette av ressurser til å opprettholde et slik fagmiljø. Med tilgang til brei naturfaglig kompetanse på alle område vil nasjonalparkstyra ha et godt grunnlag for å kunne vurdere hvordan man kan legge til rette for økt verdiskaping, uten at det går ut over verneverdiene.

Med dagens tilknytning til Fylkesmannen har sekretariatet tilgang til spisskompetanse innen naturforvaltning og bruk av digitale databaser som ligg under fagansvaret til Fylkesmennene i

dag. Man har videre en felles struktur med økonomisystem og saksbehandlingssystem som er likt for alle fylkesmannsembeta. Det må være en forutsetning at ved en eventuell overføring til fylkeskommune må ikke sekretariatet få mange ulike system å forholde seg til, som kan avvike fra region til region.

Sekretariatet for nasjonalparkstyra må ha tilgang til spisskompetanse når det gjelder særlig sårbare arter og naturområde gjennom videreføring av sterke og gode fagnettverk. Dette er nødvendig for at styrene skal kunne oppfylle sitt ansvar for en kunnskapsbasert forvaltning og å ta vare på verneverdiene i tråd med nasjonale og internasjonale føringer. Det skal ikke være rom for regionvis politisk skjønn å nedprioritere ressurser til dette arbeidet.

Nasjonalparkstyret er fornøyd med dagens ordning hvor nasjonalparkforvalter formelt sett er ansatt hos fylkesmannen, dette forutsatt at forvalteren er underlagt styret i alle saker som berører forvaltningen av verneområdet. Nasjonalparkstyret har gode erfaringer med at fylkesmannen ikke overprøver den lokale forvaltningen og det politiske skjønn, men heller kommer med råd og veiledning når nasjonalparkstyret etterspør dette. Styret er her usikker på om fylkeskommunene klarer å ivareta denne rollen på en like god måte, dette ut fra at det fra fylkeskommunen kan komme mer politiske føringer/råd på styrets forvaltning i stedet for faglig veiledning.

Fylkesmannen har i dag klagerett på alle styrets vedtak. I rapporten fra ekspertutvalget er ikke dette vurdert. Hvis fylkesmannen fortsatt skal ha en overordnet klagerett på nasjonalparkstyrets vedtak tilsier dette at fylkesmannen fortsatt må ha svært god fagkompetanse på verneområdeforvaltning. Ut fra dette ser nasjonalparkstyret utfordringer med at både fylkesmannen og fylkeskommunen skal ha en spesiell rolle ift. nasjonalparkforvalter og nasjonalparkstyret. Nasjonalparkstyret mener dette kan gi økte kostnader og mer uoversiktlig forvaltningsmodell.

Uansett hvilke organ som blir ansvarlig for nasjonalparkforvalteren er det viktig for nasjonalparkstyret at ressursen ikke benyttes til andre formål en forvaltningen av verneområdet. Dette i henhold til vedtektene og styrets føringer. Det må ikke legges opp til en praksis at avsatte ressurser brukes til andre formål uten at dette er avtalt med nasjonalparkstyrets leder.

Med hilsen

Øyvind Lindbäck
Styreleder

Kari Lene Olsen
nestleder

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift